

Мати Тереза - католицька черниця, засновниця доброчинних місій

Найвища із книг — книга життя, яку не можна ні закрити, ні знову відкрити за своїм бажанням.

А. Ламартін – французький письменник і політичний діяч.

Пригадаємо події повісті, повісті, розташовуючи їх в правильному порядку.

Аналіз образу Остапа Аналіз образу Андрія

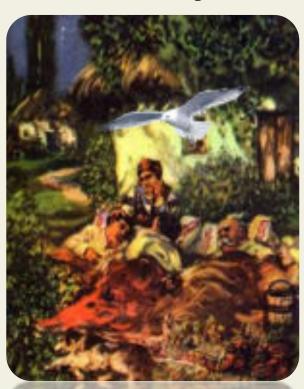

старший син, прямодушний і водночас упертий, як і батько.

Для Остапа головним авторитетом завжди був батько.

Андрій-

молодший, має м'якшу натуру, він більш емоційний, завжди був ближчим і ріднішим для матері.

— Сини мої, сини мої милі! Що буде з вами? Яка ваша доля? — шепотіла мати, і сльози набиралися в зморшках...Вона гаряче, палко, слізно, як та степова чаєчка-небога, схилилася над своїми дітьми.

Учорашні бурсаки раптом перемінилися: замість брудних чобіт — червоні сап'янці зі срібними підківками; шаровари, як Чорне море завширшки, з силою складок і зборок, обперезані золотим очкуром; до очкура начеплено було довгі ремінці на люльку з китицями та всякими брязкальцями. Кармазинові жупани, з блискучого, як вогонь, сукна, підперезані мережаним поясом; турецькі, золотом биті, пістолі були засунуті за пояс; шабля бряжчала при боці. Їхні лиця, ще не дуже засмаглі, здавалося, покращали й пояснішали; молодий чорний вус тепер наче яскравіше відтіняв їхню білизну і дужий, могутній цвіт юності; вони були прегарні під чорними смушковими шапками з золотим верхом.

Батьки прагнули дати дітям найкраще, і тому обидва брати отримують однакову освіту. Обидва з дванадцяти років потрапили в науку до Київської бурси. Життя поза домівкою не було легким: важко давалося схоластичне навчання, дошкуляв невлаштований побут.

Старший, **Остап**, почав із того свою науку, що першого ж року втік додому. Його повернули, тяжко випарили й посадовили за книжку.

Чотири рази закопував він свого букваря в землю і чотири рази, відшмагавши його немилосердно, купували йому нового. Запевне він зробив би те і вп'яте, коли б батько врочисто не заприсягся віддати його на цілих двадцять років у монастирські служки й не пообіцяв привселюдно, що він довіку не побачить Запоріжжя, якщо не навчиться в академії всякої науки. І тільки після цього Остап почав займатися з незвичайним старанням і незабаром зробився кращим із кращих у навчанні.

Зовсім іншим був його молодший брат Андрі Він мав живішу і трохи тоншу вдачу, був беручкіший до науки й опановував її легше, ніж тяжкі, дужі натури. А ще він був меткіший од свого брата; частіше верховодив у найнебезпечніших витівках і не раз завдяки своєму спритному розумові відкручувався від кари, тим часом як брат його Остап без зайвих хитрощів скидав із себе свитку й клався долі, навіть у думці не маючи прохати помилування. Він також горів жадобою лицарського подвигу, але в душі його знаходилося місце і для інших почуттів.

Остап

Андрій

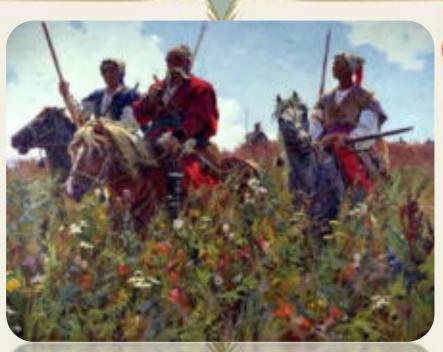
ніколи не брав участі в сумнівних заходах, але завжди виступав за браву справу. Товариш він теж був один із кращих: ніколи не видавав товаришів по зухвалих витівках. Покарання зносив непохитно, не просив про помилування, був прямодушним і цілеспрямованим. Його думки заповнені мріями про майбутні козацькі подвиги.

хоч і відзначався у бурсі сміливістю, але вона завжди призводила до лиха. У ньому поєдналися завзяття й удавана мужність: він вмів вивертатися, хитрити. Хитруватий Андрій міг викрутитися й уникнути кари. Перед закінченням шкільного навчання Андрій без тями закохався в дочку польського воєводи і забув про все на світі.

Під час навчання у братів формується різний світогляд, і вони спрямовуються до різних цілей. У різних ситуаціях чітко виявляються протилежні характери. Їх об'єднує жага подвигів, прагнення проявити свою мужність і силу у битві з ворогом.

Андрій

Тарас Бульба

Про що думали вони по дорозі на Січ?

Усі три вершники їхали мовчки. Старий Тарас думав про давню давнину. Сини його думали інші думи.

А Остап... його думки були заповнені мріями про битви.

Андрій про панночку-полячку.

Новим етапом життя обох стає приїзд на Запорізьку Січ.

Як тільки юнаки потрапляють до Запорізької Січі, відразу ж набувають доброї репутації у козаків: обидва спритні, сміливі вояки. Незабаром брати здобули повагу та визнання серед старих запорожців. Вони відрізнялися молодецтвом, сміливістю, удачливістю. Жваво й влучно стріляли в ціль, успішно пройшли посвяту в «козацькі кола», перепливши Дніпро. Наука запорозька давалася їм обом легко.

Але і тут їхня хоробрість не однакова.

В Остапа з перших днів служби проявляються лідерські якості. Він завжди обачний у своїх діях. Проявляючи хоробрість, ніколи не забував про обережність. Козак завжди знаходив спосіб, як вийти зі скрутної ситуації. Його розсудливість не раз допомагала зберегти життя козаків.

Завжди пам'ятав про бойових товаришів, заради друга готовий пожертвувати собою. Із кожним говорив на рівних і висловлював добродушність. Батько був безмежно гордий за досягнення свого сина. Завдяки своїм сильним якостям, Остап стає начальником куреня. Козаки анітрохи не сумніваються в його кандидатурі. Незважаючи на вік, вчинки і міркування Остапа володіють мудрістю і розсудливістю.

Остап

Андрій

Але по-справжньому характери братів визначилися в битві. Коли запорізьке військо вирушило в похід, Остап і Андрій були у всьому і завжди в перших лавах. За один місяць походу стали вони грізні й сильні.

Остап -

спокійний і завжди впевнений у собі; за розумну хоробрість козаки цінують його і недарма вибирають курінним отаманом після загибелі Бородатого.

Андрій

А от хоробрість Андрія виявляється нерозсудливою та безцільною; він мало замислюється над тим, за що кидається у бій.

Остап

був «точно народжений для битви й ратних справ». Холоднокровно й розважливо зважував він небезпеку, упевнено й рішуче діяв у бою.

Гоголь порівнює Остапа з молодим і сильним левом. Уже помітні були в ньому навички майбутнього вождя. Старий Тарас говорить про Остапа: «О! так це буде згодом добрий полковник! ... та ще такий, що й батька за пояс заткне!»

Як лев, бився Остап в останньому бою з поляками. Богатирська сила була в ньому: шістьох, що нападали, відбив. Але все-таки поляків було більше, здолали вони Остапа й узяли в полон.

АНДРІЙ летів у бій, переповнений емоціями і почуттями: *«...помчав, як молодий хорт, найкращий,* найшвидший і наймолодший всіх у зграї...» Він із головою поринав у будь-який бій, проявляючи божевільну хоробрість, ніби отримував насолоду від кожного бою. Звуки зброї для нього звучали, немов музика. Андрія приваблювала зброя і небезпека. Його сміливість і наполегливість допомагали виходити із будь-якої битви переможцем. У своїх вчинках він керувався почуттями, а не розумом. Батько також не міг натішитися і молодшим сином: «І це добрий – враг би не взяв його! – вояка! не Остап, а добрий, добрий також вояка!»

«...і він помчав, пустивши прямою риссю в повітрі свої ноги, весь похилившись набік усім тілом, зриваючи сніг і десять разів випереджаючи самого зайця в запалі свого бігу».

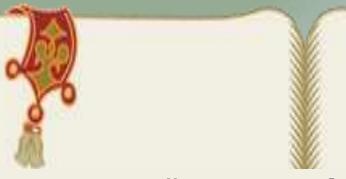
Але військові доблесті не становили для нього всього сенсу життя, як для Остапа. Інша сторона його душі хотіла любові. Любов до прекрасної полячки, із якою він випадково познайомився ще в Києві, стала доленосною у його житті: відгородила від батька, від товаришів, стала причиною його зради.

Коли кохана стає заручницею у місті, оточеному козаками, Андрій залишає своє військо і пробирається на бік ворога до неї. Зіткнувшись із зголоднілими і беззахисними людьми, козак не в силі залишитися у стороні. Андрій зізнається панночці в своїх почуттях і клянеться бути вірним і відданим до кінця. Він вибирає новий життєвий шлях, приймаючи своє тверде самостійне рішення. Тепер він бажає боротися заради благополуччя своєї коханої. Беручи її під свій захист, він відрікається від свого минулого. Його більше не турбує козацький борг, його охоплюють рицарські почуття.

завжди вище всього людського. Його тверде самостійне рішення, з одного боку, робить зрадником, а з іншого, викликає повагу. Не кожному під силу проявити таку відчайдушну сміливість і йти за покликом свого серця. В ім'я любові Андрій перекреслює все свою життя і йде всупереч моральним засадам, які прищеплював йому батько. Козаку важливо реалізовувати свої бажання, а не надії і очікування Тараса. Він не боїться проявити свободу вибору і назавжди втратити своїх рідних і близьких.

Андрієм керували любов і жаль до прекрасної полячки, заради неї він забув — товаришів, забув про те, навіщо прийшов на цю землю. «А що мені батько, товариші й вітчизна?.. Немає в мене нікого!» — вигукнув Андрій у пориві кохання.
Так Андрій став зрадником..

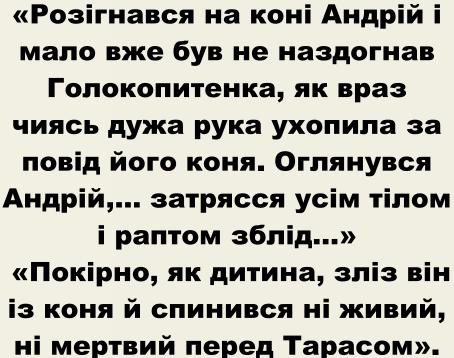

Звичайно, його провина не в тому, що він закохався, а в тому, що зрадив свій народ, зламав козацьку присягу. І ось уже Андрій виступає попереду ворожої гусарської лави в чужих обладунках — він, немов засліплений, рубає своїх недавніх побратимів. Навіть перед лицем смерті Андрій не визнає провини. Пристрасть витіснила в ньому любов до батьківщини, однак не зробила його щасливим.

I ось стоїть він, боягузливий, нікчемний, перед судом свого батька. Ганебним було його життя, ганебною була і його смерть.

«І загинув козак! Пропав для всього козацького лицарства!»

Батько сам убив свого молодшого сина-зрадника, тому що був переконаний: зраду батьківщині ніщо не може виправдати, немає прощення зрадникові.

«... видно було, як тихо ворушилися уста його і як він вимовляв чиєсь ім'я; але це не було ім'я вітчизни, чи матері, чи братів - це було ім'я прекрасної полячки».

«Я тебе породив, я тебе і вб'ю!»

Тарас не зміг змиритися із зрадою сина і сам позбавляє його життя. Таким чином він намагається спокутувати провину сина перед Вітчизною. Борг для нього важливіше сім'ї. Старший брат поділяє позицію Тараса і не намагається заступитися за брата. Очима батька саме такої ганебної смерті гідний зрадник. Тарас знаходить в собі сили вирвати зрадника зі свого серця, і позбавляє його можливості бути похованим із почестями. Навіть після смерті Гоголь підкреслює красу Андрія. Його бліде мужнє обличчя прикрашають чорні брови, а у мертвому тілі видно силу та міць.

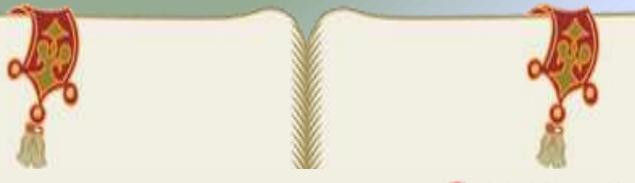

- Чому автор так трагічно розпорядився долею своїх героїв?

- Чи не надто жорстоко Тарас Бульба покарав Андрія за зраду?

А як же склалася доля <u>Остапа</u>?

твердо знає, заради чого він живе, веде боротьбу; його надихає безмежна любов до рідної землі й товаришів, ненависть до ворогів і прагнення захищати вітчизну. Ось що робить Остапа справжнім героєм!

«Як яструб, що палає в небі, давши багато кругів дужими крильми, раптом спиняється розпластаний на однім місті й б'є звідти стрілою…»

«От і новий атаман, а веде військо так, мовби й старий!» «А на Остапа вже наскочило раптом шестеро; та не в добрий час, видно, наскочило...»

Остап у всьому нагадує батька: він так само взірцевий носій козацького морального кодексу. Потрапивши у ворожий полон, хлопець гідно витримує тяжкі випробування. Батько залишається для нього прикладом, найближчою людиною. Під час страти він проявляє небачену мужність, виносить катування й знущання, «як велетень», не видавши жодного звуку, жодного стогону, навіть коли ламали йому кістки на руках і ногах.

В останні хвилини життя він уголос звертається до батька, сподіваючись у його імені знайти собі опору й розраду: *«Батьку! Де ти? Чи чуєш мене?»*

У епізоді страти перед нами постає справжній герой і патріот, який зберіг вірність козацькому слову.

Остап

Андрій 🤻

Ми стаємо свідками того, що в останні хвилини Остап згадує батька, а Андрій – панночку.

До останньої хвилини життя Остап залишається вірним сином свого народу та Батьківщини.
Він – справжній герой.

Андрій красивий зовні, але загинув «як підлий собака». Красивою людину робить не зовнішність, а добрі вчинки.

Остап

<u>Андрій</u>

Так закінчилося життя двох братів — Остапа й Андрія, людей великого серця й мужності. Життя першого — приклад для всіх запорожців і наступних поколінь. Такими, як Остап, пишається Україна. Доля Андрія безславна й ганебна через його зраду товариству, Вітчизні.

Остап

Андрій

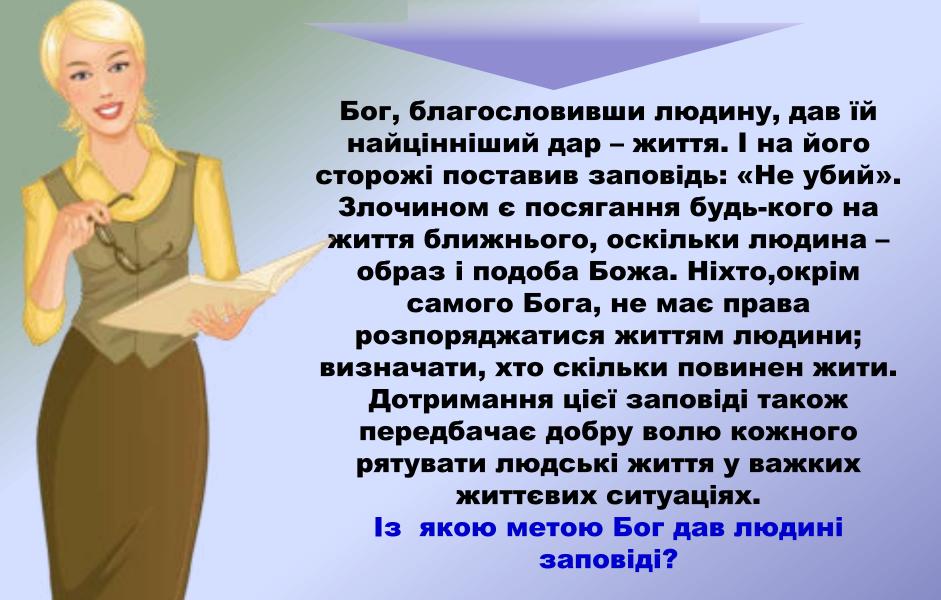

Отже, ми бачимо у творі двох братів із різними характерами і різними життєвими позиціями.

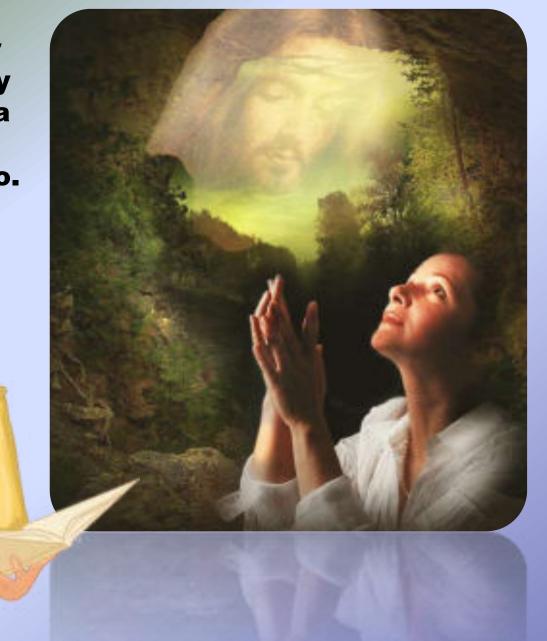
Чому ми говоримо про смерть
 Андрія, але про загибель Остапа?

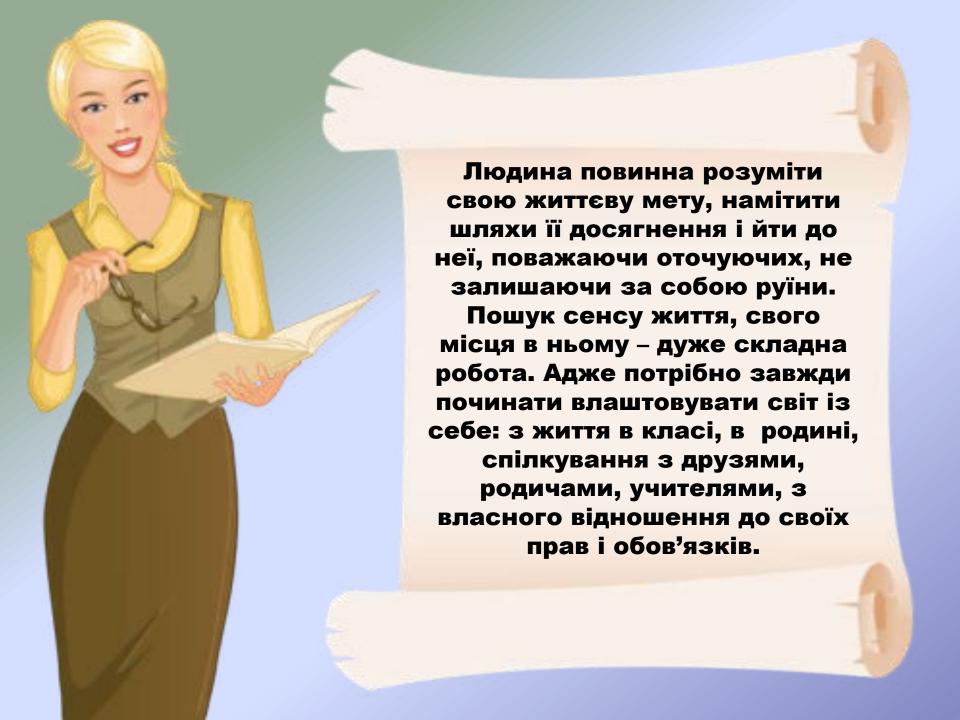

«Мозковий штурм»

Заповіді Божі - це життєвий дороговказ, який скеровує людину на дорогу добра, дорогу любові, щоб і вона була щасливою, та й іншим було добре поруч із нею.

Минуле не вернуть, не виправить минуле. Вчорашнє — ніби сон, що випурхнув з очей. Як луки навесні ховаються під мулом, Так вкриється воно пластами днів, ночей. Але воно живе — забуте й незабуте, А час не зупиняється, а молодість біжить, І миті жодної не можна повернуть, Щоб заново, по-іншому прожить.

В. Симоненка «Минуле не вернуть»

Домашн€ завдання

Підготуватися до написання контрольної роботи Творчість поетівромантиків, М. Гоголя.

